

ЛОГІСТИКА ТА ТРАНСПОРТ

Бондар Т.Ю.

студентка,

Кучеренко А.А.

викладач-спеціаліст,

*Коледж транспорту та комп'ютерних технологій
Чернігівського національного технологічного університету*

ВПЛИВ ЯКОСТІ ЛОГІСТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕНЕДЖМЕНТУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасні методи підвищення ефективності управління матеріальними потоками мають практичний інтерес для української економіки, їхнє використання дасть можливість підприємствам нашої країни ефективно діяти як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках.

Значення зовнішньоекономічної діяльності в розвитку всіх країн, у тому числі й України, постійно зростає. Зовнішньоекономічна діяльність сприяє розвитку перспективних напрямів діяльності підприємства. Розвиваючи зовнішньоекономічну діяльність можна вирішити різні проблеми: нестача енергоносіїв, закупівля новітніх машин та устаткування, технологій, різних товарів народного споживання.

Сутність менеджменту зовнішньоекономічної діяльності полягає в комплексному дослідженні та моделюванні міжнародного середовища у поєднанні з налагодженою взаємодією всіх підрозділів і посадових осіб організації в інтересах продуктивного досягнення визначених зовнішньоекономічних стратегій.

Ризики, пов'язані з експортними операціями можна розділити на: економічні (неплатоспроможність покупця, затримка платежів і т.д.), валютні (ризик неконвертованості, курсовий ризик), транспортні (транспортна катастрофа, ушкодження вантажу) та політичні (ризик дефолту, заборона ввезення чи вивезення товару, війна, революція).

При проведенні експортних операцій ці ризики можуть спіткати будь-яку організацію, адже дуже часто експортери роблять необачні вчинки. Не рідко не цікавляться станом організації, з якою співпрацюють, а потім виявляється, що вона неплатоспроможна, або взагалі займається шахрайством.

Проведений аналіз науково-практичної літератури з питань аналізу методів управління ризиками підприємств у зовнішньоекономічній діяльності дає змогу зробити такі висновки:

1) можна виділити три методи управління ризиками підприємств, а саме: відмова від ризику, прийняття ризику та попередження ризику

2) методи прийняття ризику в залежності від форми фінансування поділяються на зовнішні та внутрішні.

Логістика – напрям в організації руху вантажів, теорія і планування різних потоків людино-машинних систем та сукупність різноманітних видів діяльності з метою отримання необхідної кількості вантажу в заданому місці, в потрібний час і з мінімальними затратами. Нижче у таблиці розглянемо етапи становлення логістики як науки.

Таблиця 1

Етапи становлення логістики як науки

Назва етапу	Період	Характеристика
Період фрагментації	1920 – 1950 роки	Період, коли найбільш активно розвивалася теорія військової логістики, деякі функції логістики почали використовуватися в цивільних галузях економіки. Створюються перші логістичні спілки.
Етап становлення	60-ті роки	Цей період зарубіжні спеціалісти називають періодом концептуалізації логістики на засадах концепції загальних витрат у фізичному розподіленні в межах маркетингу. Окремо вирізняються матеріальний менеджмент і виробничий менеджмент.
Етап розвитку	70-ті роки	До кінця 60-х років ХХ ст. розробляється теорія бізнес-логістики, яка впроваджується в життя Національною Радою з менеджменту фізичного розподілу (США), в подальшому перетвореною на Раду логістичного менеджменту (РЛМ). На думку членів РЛМ, «Логістика – широкий діапазон діяльності, пов'язаний з ефективним рухом кінцевих продуктів від закінчення виробничої лінії до покупця, до якого в окремих випадках включають рух сировини від джерел постачання до виробничої лінії. До цієї діяльності належить: транспортування, складування, обробка матеріалів, захисна упаковка, контроль запасів, вибір місця розташування виробництва та складів, прогнозування попиту, маркетинг й обслуговування споживачів».
Етап інтеграції	1980 – 1990 роки	Характеризується стрімким розвитком інтегральної концепції логістики в індустріально розвинених державах. Інтеграція логістичних функцій фірми відбувалася за повним логістичним ланцюгом: «закупівлі – виробництво – дистрибуція – продажі». Революція в інформаційних технологіях по-глибила розуміння того, що поряд з матеріальними необхідно управляти й супутніми інформаційними потоками. У 1985 р. РЛМ уточнила визначення логістики: «Логістика – процес планування, управління та контролю ефективного потоку запасів сировини, матеріалів, незавершеного виробництва, готової продукції, послуг і супутньої інформації від місця

		виникнення цього потоку до місця його споживання з метою повного задоволення попиту споживачів».
Новітній етап розвитку логістики	З поч. 90-х років ХХ ст. до нашого часу	Зацікавлення в логістиці почали виявляти держави, що розвиваються, та держави з перехідною економікою. Це суттєво збагатило теорію та практику логістики, синонімами якої в зарубіжній літературі є: фізичний розподіл, логістика маркетингу, матеріальний менеджмент, логістичний інжиніринг, промислова логістика, бізнес-логістика, комерційна логістика, логістичний менеджмент, менеджмент постачання, менеджмент логістичного каналу, менеджмент розподілення, менеджмент провідного часу, логістика ланцюга постачань, логістика сервісного відгуку, менеджмент в інтегрованому логістичному ланцюгу.

Розроблено авторами по джерелу [2]

Логістична структура підприємства повинна виконувати такі обов'язкові функції:

1. Формування і розробка системи логістики відповідно до її концептуальних принципів і положень.
2. Розробка та реалізація стратегії логістики відповідно до ринкової стратегії підприємства.
3. Комплексне управління логістичною системою підприємства з метою раціоналізації поточкових процесів.
4. Координація взаємопов'язаних функцій управління підприємством.
5. Вирішення проблем специфіки підприємства.

Для реалізації логістичної стратегії на автотранспортному підприємстві відділ логістики потребує повної реструктуризації. Важливими у визначенні підходів до реорганізації логістики на підприємстві є питання принципу й управління.

Централізація управління логістичною діяльністю передбачає наявність логістичної служби, підпорядкованої безпосередньо вищому керівництву підприємства. До переваг даного підходу в управлінні логістикою відноситься можливість задіяння високоефективних інформаційних систем, що відповідно радикально змінює взаємовідносини між функціональними підрозділами підприємства і дає максимальний ефект в управлінні ланцюгами поставок.

Реорганізація логістики полягає у відокремленні логістики в структурну одиницю з впровадженням нових штатних одиниць, таких як менеджера з логістики та завідувача складським господарством.

Також в структуру відділу логістики повинні входити такі підрозділи: група ЗЕД, група з роботи с клієнтами, складське господарство.

На багатьох підприємствах України відсутні повноцінний відділ логістики та логістична система управління ланцюгами поставок. Через нестачу коштів та відсутність висококваліфікованих спеціалістів управлінню логістичними процесами на вітчизняних підприємствах приділяється мало уваги.

Шляхами вдосконалення управління логістичними процесами є вдосконалення структури управління підприємством за рахунок

реструктуризації відділу логістики та скорочення терміну доставки товарів споживачам шляхом відкриття нового складу.

Отже, за рахунок підвищення якості логістичних процесів та мінімізації витрат на доставку товарів як українським споживачам, так і зарубіжним, можна покращити ефективність здійснення зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві.

Список використаних джерел:

1. Алексеева Т.І. Міжнародна торгівля: навч. посібник / Харківський національний економічний ун-т. – Х.: ХНЕУ, 2007. – 252 с.
2. Гаджинский А.М. Логістика: підручник для вищих та середніх навчальних закладів / А.М. Гаджинский – М.: ІОЦ «Маркетинг», 2012. – 256 с.
3. Лукинський В.С. Логістика автомобільного транспорту. Концепція, методи, моделі / В.С. Лукинський і др. – М.: Финансы и статистика, 2010. – 198 с.
4. Пономарьова Ю.В. Логістика: навчальний посібник / Ю.В. Плоткин – Київ: Центр навчальної літератури, 2011. – 328 с.
5. Шегда А.В. Ризики в підприємстві: оцінювання та управління: навч. посіб. / А.В. Шегда, М.В. Головатенко. – К.: Знання, 2008. – 271 с.

Євтушенко Р.І.

студент;

Кучеренко А.А.

викладач-спеціаліст,

Коледж транспорту та комп'ютерних технологій

Чернігівського національного технологічного університету

ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ АВТОМОБІЛЬНИХ ПАСАЖИРСЬКИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ В УКРАЇНІ

Сьогодні гостро постає необхідність високого рівня якості транспортних послуг у сфері пасажирського автомобільного транспорту, що є запорукою безпеки перевезень та задоволення потреб споживачів. В Україні приділяється недостатньо уваги транспортним логістичним процесам та вдосконаленню їх якості.

Роль і значення транспорту визначені статтею 1 Закону України «Про транспорт», в якій зазначається, що транспорт є однією з найважливіших галузей суспільного виробництва, яка покликана задовольнити потреби населення й суспільного виробництва в перевезеннях. Отже, законодавство визначає транспорт як важливу галузь суспільного виробництва, що перебуває в тісній взаємодії з промисловістю; енергетичним, агропромисловим, будівельним і торговельним комплексом; зв'язком; житловим господарством, побутовим обслуговуванням населення; сферою використання й охорони природних ресурсів тощо [1].

Автомобільний транспорт – галузь, яка покликана задовольняти потреби населення і суспільного виробництва в перевезеннях та інших послугах автомобільного транспорту і включає суб'єктів підприємницької діяльності